

Universitätsbibliothek Paderborn

S. Avrel. Avgvstini Confessionvm Libri X

Augustinus, Aurelius

Coloniae, 1646

Cap. I. De Deo & Fide Catholica certus, sed seculo adhuc ex femina
tenaciter colligiatus, Simplicianum de vitæ statu, sibi consulendum
pautavit.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10120

LIBER VIII.

Denique erroribus omnibus depul-
sis, consilio Simpliciani, exemplis
Victorini, Antonii, duorum ma-
gnatum, aliorumque Dei Servo-
rum, inflammatus : post gravem
concupiscentiae luctam, difficilem-
que deliberationem, voce divina
admonitus, lectis S. Pauli verbis
ad Rom. 13, vers. 13, & 14, to-
tus ad Deum convertitur, imitan-
te Alipio, matre gratulante.

C A P. I.

*De Deo & Fide Catholica certus, sed seculo
adhuc ex femina tenaciter colligatus, Sim-
plicianum de vita statu, sibi consulendum
putavit.*

Pf. 82, 2.
Psal. 115,
■ 7.

D Eus meus, recorder in gra-
tiarum actione tibi, &
confitear misericordias tu-
as super me. Perfundantur
osca mea dilectione tua, & di-
cant : Domine quis similis tibi?
*Dirupisti vincula mea, sacrificem tibi sacrificium
laudis. Quomodo dirupisti ea, enarrabo ; &
dicent omnes, qui adorant te cum audient
haec : Benedictus Dominus in cælo, & in
terra, magnum & mirabile nomen ejus. In-
hæse-*

hæserant præcordiis meis verba tua , & un-
dique circumvallabar abs te. De vita tua
æterna certus eram , quamvis eam in *anigma-*
te, & quasi per *speculum* videram. Dubitatio
tamen omnis de incorruptibili substantia,
quod ab illa esset omnis substantia , ablata
mihi erat : a nec certior de te, sed stabilior
in te esse cupiebam. De mea vero temporali
vita nutabant omnia, & mundandū erat cor
à fermento veteri : & placebat via ipse salva-
tor , & ire per ejus angustias adhuc pigebat.

2. Et immisisti in mentem meam, visum-
que est bonum in conspectu meo , pergere
b ad Simplicianum : qui mihi bonus appa-
rebat servus tuus , & lucebat in eo gratia
tua. Audieram etiam, quod à juventute sua
devotissime tibi viveret. Iam vero tunc se-
nuerat, & longa ætate in tam bono studio
sestandæ viæ tuæ , multa expertus, multa
edoctus mihi videbatur, & vere sic erat. Vn-
de mihi ut proferret volebam , conferenti
secum æstus meos, qui esset aptus modus sic
affecto, ut ego eram, ad ambulandum in viâ
tua. Videbam enim plenam Ecclesiam : &
alius sic ibat , alius autem sic. Mihi autem
displicebat, quod agebam in seculo, & one-
ri mihi erat valde : non jam inflammanti-
bus cupiditatibus , ut solebant , spe honoris
& pecuniae, ad tolerandam illam servitutem
tam gravem : (jam enim me illa non dele-
ctabant , præ dulcedine tua , & *decore domus* Ps. 25, 8.
tue, quam dilexi) sed adhuc tenaciter colliga-
bar ex femina. Nec me prohibebat Apo- 1 Cor. 7,
stolus conjugari , quamvis exhortaretur ad 7.
melius , maxime volens omnes homines sic
esse, ut ipse erat.

M 4

3. Sed

3. Sed ego infirmior, eligebam molliorem locum. Et propter hoc unum, volvebar in cæteris languidus, & tabescens curis marcidis: quod & in aliis rebus, quas nolebam pati, congruere cogebat vita conjugali, cui deditus constringebat. Audieram ex ore ve-
Matth. 19.
12. ritatis esse spadones, qui seipso absciderunt proprium
Sap. 13.
1. regnum cœlorum: sed qui potest (inquit) capire,
 capiat. Vani sunt certe omnes homines, quibus non
 inest Dei scientia: nec de his, quæ videntur bona,
 potuerunt invenire eum, qui est. c At ego jam
 non eram in illa vanitate. Transcenderam
 eam, & contestante universa creatura tua,
 inveneram te creatorem nostrum, & Ver-
 bum tuum apud te Deum, tecumque cum
 Spiritu sancto unum Deum, per quod cre-
 asti omnia.

Rom. 1.
21. 4. Et est aliud genus impiorum, qui cognoscentes Deum, non sicut Deum glorificaverunt, aut
Ps. 17.
36. gratias eggerunt. d In hoc quoque incideram,
Iob 28.
28. & dextera tua Deus suscepit me, & inde ablatum
Prov. 3.
7. posuisti, ubi convalescerem, quia dixisti ho-
Rom. 1.
22. mini: Ecce pietas est sapientia! &, noli velle vi-
Matth. 13.
1. deri sapiens; quoniam dicentes se esse sapientes stulti
 facti sunt. Et inveneram jam bonam margari-

A.C. 38.
I. 1. de in-
cli. cleri-
cor. tam, & venditis omnibus, quæ haberem, emenda-
 erat, & dubitabam.

N O T A E.

a Nec certior de te, sed stabilior in te) Tandem S. Au-
 gustinus depulsi omnium errorum nebulis, Ca-
 tholicam Fidem toto animo amplexus, nomen
 suum mox utique inter catechumenos profes-
 sus est: et si baptismum in duos fere annos di-
 stulerit, teste Baronio. Vbi observa duo esse ge-
 nera catechumenorum, ut tradit Rabanus. V-
 num eorum, qui audiunt conciones, & volunt
 fieri Christiani: sed nondum petierunt baptis-
 mum,

mum, & ii dicuntur *Auditores*, sive *Audientes*. Ex his cœpit esse S. Augustinus, cum relictis Manichæis, statuit tamdiu esse catechumenus in Catholica Ecclesia, donec aliquid certi eluceret, ut ait supra. Alii petunt Baptismum, certi nimis de fide amplectenda, & dicuntur *Competentes*, seu *Electi*. Inter hos S. Augustinum nomen suum mox professum esse, ubi Catholicam veritatem penitus perspectam habuit, verisimile est. Videtur vero hæc ejus ad Fidem perfecta conversio, contigisse eodem anno, quo divinæ vocis admonitu, & lectione S. Pauli ad contemptum seculi, & amplectenda confilia Evangelica, conversus fuit, de quo infra. Id vero contigit anno ætatis ejus trigesimo primo, Christi 385. Siricij Papæ I. Valentini. IO. Theodosii 7.

- b *Ad Simplicianum*) egregiæ eruditionis & spectatæ probitatis virum, Romanæ antehac Ecclesiæ presbyterum, quem S. Damasus Papa decem annis ante conversionem S. Augustini, Mediolanum miserat: ut S. Ambrosium recens è catechumeno Ecclesiæ illius Episcopum electum, consilio & doctrina adjuvaret, quem ideo Patrem in accipienda gratia Episcopi Ambrosii, quia eum vere, ut Patrem diligerat, S. Augustinus appellat. Cui eidem, cum S. Ambrosio in Episcopatu Mediolanensi successisset, duos libros de variis quæstionibus inscripsit. to. 4. op.
1. 1. retr.
- c *Iam non eram in illa vanitate* Manichæorum, quorum somnia de Deo dudum abjecerat.
- d *In hoc quoque incideram* Platonicos, genus hominum superbum. V. dicta supra.

V S V S.

1. Excitat S. D. nos ad gratitudinem pro beneficio conversionis, quo erepti sumus de profando peccatorum. Ingratus est Deo, qui non quotidie, pro tanta gratia illi gratias agit.
2. Ostendit suo exemplo, deliberationem de statu vitæ, non esse sine consilio temere suscipiendam. Qua in re consultor ille est optimus, qui S. Simpliciano quam simillimus. Talis nempe, qui sit *bonus Dei servus*, *in quo luceat gratia Dei*, qui in studio sectanda via crucis multa sit exper-

M 5 tus.

tus. Tales non sunt seculares & cognati , aliquique homines vani, qui deterius de rebus spiritualibus & negotio vocationis judicant , quam cæci de coloribus.

³ S. Augustinus unà cum veteri Ecclesia , non dubitabat consilium Euangelicæ castitatis , datum esse à Christo , explicatum & commendatum ab Apostolo Paulo , melior veriorque Scripturæ interpres , quam Lutherus & Calvinus . Qui castitatem Euangelicam nimis impudenter ausi sunt ex Ecclesia proscribere .

Matth. 14.
1 Cor. 7.

C A P. II.

Simplicianum sibi gratulatum , de lectis Platonorum libris , & illuſtre exemplum Victorini illorum interpretis , ad persuadendam Christi humilitatem proposuisse .

^{1.} Perrexi ergo ad Simplicianum , patrem in accipienda gratia tua tunc Episcopi Ambrosii , quem vere , ut patrem diligebat . Narravi ei circuitus erroris mei . Vbi autem commemoravi , legisse me quosdam libros Platonorum , quos a Victorinus quondam Rhetor urbis Romæ , quem Christianum defunctum esse audieram , in latinam linguam transtulisset : gratulatus est mihi , quod non in aliorum philosophorum scripta incidissem , plena fallaciarum & deceptionum secundum elementa hujus mundi : in istis autem omnibus modis insinuari Deum , & ejus verbum . Deinde , ut me exhortare Matth. 11. tur ad humilitatem Christi , sapientibus absconditam , & revelatam parvulis , Victorinum ipsum recordatus est : quem , Romæ cum esset , familiarissime noverat ; deque illo mihi narravit , quod non filebo .

Col. 2, 8.

Matth. 11.
26.

2. Habet